

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce R. B.,** zastoupeného JUDr. Jaroslavem Poredským, advokátem se sídlem v Břeclavi, Nár. hrdinů 5, proti **žalovanému Finančnímu ředitelství v Brně, se sídlem v Brně, nám. Svobody 4**, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 29 Ca 147/2003 - 33 ze dne 27. 11. 2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) nadepsané usnesení Krajského soudu v Brně, kterým bylo podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 549/1991 Sb.“), ve spojení s § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zastaveno řízení o jeho žalobě podané u krajského soudu dne 28. 4. 2003. Touto žalobou se stěžovatel domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. FŘ-110/5291/02-0107 ze dne 25. 2. 2003, jakož i zrušení předcházejícího rozhodnutí Finančního úřadu v Hodoníně č. j. 17108/02/309932/3490 ze dne 22. 4. 2002. Krajský soud v Brně řízení zastavil, neboť stěžovatel nesplnil svou poplatkovou povinnost při podání žaloby, ani ve lhůtě stanovené v usnesení, jímž byl vyzván k zaplacení soudního poplatku, jež mu bylo doručeno fikcí. Ohledně adresy, na kterou bylo stěžovateli doručováno, soud

uvedl, že se jedná o adresu trvalého pobytu stěžovatele, kterou sám uvedl v několika žalobách, jež jsou u Krajského soudu v Brně projednávány. Na tuto adresu mu soud běžně doručuje zásilky a stěžovatel si je přebírá.

Důvod pro podání kasační stížnosti spatřuje stěžovatel v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. K nezaplacení soudního poplatku podle něj došlo z toho důvodu, že příslušné usnesení soudu, jímž byl k zaplacení soudního poplatku vyzván, mu nebylo doručeno, neboť v době, kdy mu bylo doručováno, pobýval mimo své bydliště a v místě doručování se nezdržoval. Dále se domnívá, že následky nezaplacení soudního poplatku ve správním soudnictví je třeba dovozovat bez omezení z § 9 zákona č. 549/1991 Sb. Poukazuje na § 9 odst. 7 cit. zákona, podle něhož usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku soud, který usnesení vydal, zruší, je-li poplatek zaplacen nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Stěžovatel současně s podáním kasační stížnosti uhradil v kolcích soudní poplatek, jímž je zpoplatněno podání návrhu na zahájení řízení (žaloby), ve výši 2000 Kč a navrhl, aby soud podle § 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb. své usnesení o zastavení řízení zrušil. Pro případ, že by krajský soud tomuto návrhu nevyhověl, požaduje stěžovatel, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že Krajský soud v Brně svým usnesením č. j. 29 Ca 147/2003 - 18 ze dne 3. 10. 2003 vyzval stěžovatele, aby do pěti dnů od doručení usnesení zaplatil soudní poplatek ve výši 2000 Kč za řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, a to podle položky č. 14a, bod 2, písm. a) Sazebníku soudních poplatků. Zároveň byl stěžovatel poučen, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě doplacen, řízení před soudem bude zastaveno. V soudním spise je založena neotevřená zásilka obsahující toto usnesení, jež byla doručována stěžovateli na adresu, kterou uvedl v žalobě, v kasační stížnosti, jakož i na všech ostatních podáních adresovaných soudu. Podle záznamu provedeného na zásilce držitelem poštovní licence byla zásilka vrácena zpět, neboť, přestože byla zásilka dne 22. 10. 2003 uložena na pobočce držitele poštovní licence a toto uložení řádně oznámeno, nebyla stěžovatelem v úložní době, tj. do 6. 11. 2003 vyžádána. Ze soudního spisu lze rovněž zjistit, že kasační stížností napadené usnesení krajského soudu bylo stěžovateli doručeno 31. 12. 2003 a žalovanému 5. 1. 2004.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení Krajského soudu v Brně a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., který upravuje následky nezaplacení soudního poplatku, platí, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Podle § 9 odst. 3 cit. zákona soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen. Podle § 9 odst. 7 cit. zákona usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.

V dané věci vznikla poplatková povinnost (povinnost zaplatit soudní poplatek podle položky č. 14a, bod 2, písm. a/ Sazebníku soudních poplatků, jež je přílohou zákona č. 549/1991 Sb.) ex lege podáním žaloby, kterou se stěžovatel domáhal přezkoumání

rozhodnutí žalovaného ve správním soudnictví. Vzhledem k tomu, že příslušný soudní poplatek nebyl stěžovatelem při podání žaloby zaplacen, byl krajský soud povinen stěžovatele k zaplacení správního poplatku vyzvat postupem podle § 9 odst. 1 věta první zákona č. 549/1991 Sb. V dané věci soud vyzval stěžovatele usnesením k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě pěti dnů ode dne doručení usnesení a poučil jej o následcích nevyhovění této výzvě ve smyslu § 9 odst. 3 cit. zákona. Ze soudního spisu bylo ověřeno, že držitel poštovní licence se neúspěšně pokusil o doručení zásilky postupem podle § 46 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), na adrese stěžovatele, poté byla zásilka uložena na provozovně držitele poštovní licence a toto uložení bylo stěžovateli řádně oznámeno. Stěžovatel si uloženou zásilku ve lhůtě tří dnů ode dne jejího uložení na poště podle § 46 odst. 2 o. s. ř. nevyžádal a nevyzvedl si ji po celou dobu úložní doby zásilky. V daném případě tedy byla fakticky splněna první z podmínek nastoupení fikce náhradního doručení zásilky určené do vlastních rukou, tj. nevyzvednutí si zásilky do tří dnů od jejího uložení. Druhou podmínkou nastoupení fikce náhradního doručení podle § 46 odst. 2 o. s. ř. je skutečnost, že se adresát zásilky v místě doručení zdržuje. Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že se v době pokusu o doručení v místě doručení nezdržoval, neboť byl mimo bydliště. Toto tvrzení však dále v kasační stížnosti nerozvádí. V této věci Nejvyšší správní soud uvádí, že pouze krátkodobá nepřítomnost adresáta v místě doručení není překážkou aplikace § 46 odst. 2 o. s. ř. Stěžovateli bylo usnesení doručováno na adresu, kterou uvedl ve své žalobě, na kterou mu bylo v průběhu soudního řízení před krajským soudem úspěšně doručováno a kterou opětovně uvedl u své osoby v kasační stížnosti. Za takových okolností je na stěžovateli, aby svou nepřítomnost v místě doručení v době doručování nejen tvrdil, nýbrž aby toto své tvrzení doplnil bližší specifikací, zejména co do důvodů (např. pobyt v nemocnici, služební cesta, dovolená apod.) a délky doby, po kterou se v místě svého bydliště nezdržoval a předložil o tom příslušné důkazy. Přitom podle § 46 odst. 5 o. s. ř. platí, že není-li zjištěn opak, má se za to, že se adresát v místě doručení zdržoval. V daném případě navíc obsahovala doručenka všechny náležitosti uvedené v § 50e odst. 1 o. s. ř. a podle § 50e odst. 4 o. s. ř. je tak možno tuto doručenku považovat za veřejnou listinu, potvrzující pravdivost informací v ní uvedených (§ 134 o. s. ř.). Bylo proto na stěžovateli, aby prokázal opak. Pokud stěžovatel zpochybnil nastoupení fikce náhradního doručení pouze tvrzením, že v uvedené době pobýval mimo své bydliště, aniž by toto tvrzení blíže rozvedl a prokázal, nezbývá Nejvyššímu správnímu soudu než konstatovat, že splnění podmínek náhradního doručení zpochybněno nebylo. Proto se v daném případě fikce náhradního doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k zaplacení soudního poplatku, uplatní, a to ve smyslu § 46 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s. Usnesení obsahující výzvu k zaplacení soudního poplatku bylo stěžovateli doručeno náhradním způsobem 27. 10. 2003. Pětidenní lhůta k zaplacení poplatku, stanovená výzvou, tak začala běžet 28. 10. 2003 a skončila 3. 11. 2003. Ze soudního spisu pak vyplývá, že stěžovatel příslušný soudní poplatek nezaplatil ani ve lhůtě stanovené v usnesení, ani později před přijetím usnesení o zastavení řízení.

Lze tedy shrnout, že v daném případě byly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 549/1991 Sb. V dané věci nepřicházelo v úvahu ani pozdější zrušení rozhodnutí krajským soudem postupem podle § 9 odst. 7 cit. zákona. V řízeních vedených o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů je třeba aplikovat jen tu část pravidla upraveného v uvedeném ustanovení, která se týká postupu ve věcech správního soudnictví. Podle tohoto pravidla soud, který usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku vydal, zruší toto usnesení, je-li poplatek zaplacen dříve, než usnesení nabylo právní moci. Usnesení o zastavení řízení bylo v daném případě doručeno stěžovateli 31. 12. 2003 a žalovanému 5. 1. 2004, posléze

uvedeného dne toto rozhodnutí nabylo právní moci (§ 54 odst. 5 ve spojení s § 55 odst. 5 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že soudní poplatek ve výši 2000 Kč, kterým je zpoplatněno podání žaloby ve správním soudnictví, byl stěžovatelem zaplacen až spolu s podáním kasační stížnosti, jež byla předána poštovní přepravě 12. 1. 2004 a soudu doručena 13. 1. 2004, tedy po právní moci usnesení o zastavení řízení, nebylo možné, aby krajský soud s odkazem na § 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb. své usnesení zrušil. Stěžovatel naopak částku odpovídající výši soudního poplatku za podání žaloby ve správním soudnictví uhradil až po zániku poplatkové povinnosti podle § 9 odst. 7 cit. zákona.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a proto kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). K rozhodnutí o vrácení poplatku, kterým je zpoplatněno řízení o žalobě, je příslušný Krajský soud v Brně (§ 3 odst. 1 ve spojení s § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb.)

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.)

V Brně dne 9. března 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu